

30.11.2022

8-А кл.

Історія України

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Містобудування. Архітектура, образотворче мистецтво в 16-17 ст.

Мета: визначити характерні ознаки архітектури та особливості містобудування, досягнення образотворчого мистецтва в українських землях XVI – першої половині XVII століття; розвивати ключові компетентності: спілкування державною мовою, обізнаність та самовираження у сфері культури; розвивати історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); виховувати естетичні смаки та здатність оцінювати прекрасне.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/jisSzNLnIzA>

1. Опрацюйте опорний конспект:

Пригадаймо! Усно.

1. Згадайте, що поєднувало культуру Русі-України та Візантії.
2. Як ви розумієте значення понять «книжкова мініатюра», «ікона»?
3. Чи пам'ятаєте ви, що українська культура розвивалася в умовах відсутності власної держави і роз'єднаності українських земель? Що вам про це відомо?

Особливості містобудування.

З поширенням в Україні магдебурзького права, будівничі почали використовувати елементи регулярної забудови. (площі, квартали, вулиці, вежі)

1. Мури.
2. В'їзні ворота.
3. Оборонні рови.
4. Оборонна вежа.
5. Ринкова площа.
6. Щільна багатоповерхова забудова.

Фасад – передній бік будинку або споруди в архітектурі.

Портал – архітектурно оформлений вхід до споруди.

Стиль ренесанс у світській та церковній архітектурі.

Ренесансна архітектура — період розвитку архітектури в європейських країнах з початку XV до початку XVII століття. Особливе значення в цьому напрямку надається формам античної архітектури: симетрії, пропорції, геометрії і порядку складових частин та власна інтерпретація мистецтва.

1. Чорна кам'яниця споруджена
будинок у 1588–1589 рр.

2. Ансамбль площі Ринок у м. Львові
Унікальною пам'яткою ренесансної
світської архітектури

Світська архітектура

Найошатніша з житлових будівель, а також найвидатніша пам'ятка світського ренесансного будівництва Львова – **будинок Корнякта на площі Ринок**. Будинок Корнякта – єдина тогочасна споруда в житловій забудові міста, зведена на двох будівельних ділянках, що дало змогу розпланувати внутрішній двір із відкритими аркадами-лоджіями, які оточують подвір'я з трьох боків. Будинок звів у 1580 р. італійський архітектор Петро із Барбони за участю його у

Церковна архітектура

На початку XVII ст. помітні **зміни** спостерігалися і в **церковному будівництві**. Ширше використовували **камінь у будівництві**.

Окрасою Львова є **каплиця Боїмів**, збудована у 1615 р. та оздоблена розкішним різьбленням.

Оборонні споруди в світській архітектурі

Фортеці, зазвичай, **не мали правильної форми**, оскільки під час будівництва архітектори прагнули враховувати особливості рельєфу.

Бастіонні укріплення – невисокі п'ятикутні виступи і вежі, висунуті назовні за межі стін, які давали змогу вести вогонь уздовж захисних мурів.

Бастіонна система вплинула навіть на будівництво палаців. Поєднання рис нової оборонної архітектури з палацовою властиве замкам Збаража (нині Тернопільська обл.) та Підгірців (нині Львівська обл.).

Мурована храмова архітектура

Великі монастирі подекуди мали вигляд справжніх фортець, захищені міцними мурами з вежами-бастіонами. (Троїцький монастир у с. Межиріч)

Утім, більшість храмів і надалі будували з дерева.

Церква Зішлости Святого Духа — дерев'яна церква у селі Потеличі, споруджена 1502 року. Найстаріша дерев'яна церква Львівщини.

Іконопис та світський живопис

Яскраві національні риси втілено в різьбленому обрамленні ікон та іконостасів. Справжньою **перлиною українського мистецтва** є **іконостас П'ятицької церкви**, створений львівськими митцями в першій половині XVII ст. Шедевром по праву вважають **іконостас Успенської церкви у Львові**. Ікони для нього малювали видатні львівські художники Федір Сенькович та Микола Петрахович. Існували **перемишльська** та **шкільська школи іконописного малярства**.

іконостас П'ятицької церкви

іконостас Успенської церкви

Домашнє завдання: Прочитати пар. 6. Запишіть основні архітектурні споруди 16-17 ст.

**Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com**